

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 Lei.
Pe jumătate de an 5 Lei.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru cenzur și comitat Nr. 204.

Discursul P. S. Sale părintelui nostru episcop IOAN, la adunarea de constituire a „Societății ort. naț. a femeilor române”, filiala Arad.

„An nou, viață nouă“.

Doamnelor și Domnilor!

Petrecând cu atențiune curente pornite de duhul zilelor noastre și constatând, că ele slăbesc în măsură însemnată sentimentul creștinesc, produc destrăbălare în viața casnică și familială și conturbă ordinea morală în biserică și stat, — intenționasem mai de mult să vă întrunesc în jurul meu, ca, luând contact direct cu Domniile Voastre Doamnelor și Domnilor, cari de ani îndelungați formați cununa de elită a inteligenței bisericii noastre ortodoxe și a neamului nostru românesc din acest oraș și județ, și ca atari sunteți în deplina cunoștință a situației — să luăm demersurile ce le vom afla de salutare spre împedecarea și paralizarea unor atari consecințe dăunătoare bisericii și statului nostru român deopotrivă.

N'am grăbit însă și nu puteam grăbi cu întrunirea și angajarea Dvoastră la noua acțiune ce ni se impune, din motivul, ca să nu Vă subtrag dela angajamentele luate de mai înainte și dela celea luate în timpul mai nou pe terenul educativ, cultural și umanitar, și nu puteam grăbi cu întrunirea înainte de-a pipăi pulzul societății, dacă adecă pornirea contemplată de mine ar afla răsunetul așteptat la toți cei cu cădere de conlucrare la realizarea scopului ce-l aveam și-l am în vedere.

Acum însă, când atari curente pornite spre slăbirea temeliei bisericii noastre se ivesc aproape zilnic, luarea contactului direct cu Dvoastră a devenit o trebuință ce nu suferă amânare chiar și numai pentru a face cunoștință cu Doamnele, Domnii și Dșoarele, fiicele și fii mei sufletești, domiciliati în timpul mai nou aici, la centrul reședinței noastre episcopale.

Iată dară îndemnul și scopul care m'a determinat să Vă convoc la întrunire pe ziua și ceasul de acum, în care constatând cu bucurie, că glasului meu de chemare ați răspuns cu prezența Dvoastră

în numărul așteptat, Vă salut cordial pe toți și pe toate cu toată căldura inimii mele arhieresti și părintești, ca pe toți atâția apostoli și binevestitori ai credinței și moralei creștine, tot atâția stâlpi și factori de valoare ai bisericii și neamului nostru din România întregită.

Vă zic deci tuturor fără osebite un „bine ați venit” și mai adaug cu subliniare, că de prezența Domniilor Voastre, a celor nou domiciliati aici, mă bucur cu atât mai vârtos, cu cât de după poziția ce ocupați în viața noastră socială aveți nu numai abilitatea, ci și chemarea și nu mă îndoiesc nici de dorul și dorința Dvoastră de a Vă reclama locul ce Vă revine în cununa elitei băștinașe a inteligenței bisericii noastre ortodoxe și a neamului nostru din aceste părți, cu cari unindu-vă sufletește în cugete și simțiri și punând umăr la umăr ne veți sprijini cu toată râvna și sollicitudinea Dvoastră în acțiunea, ce ni se impune spre paralizarea efectelor dăunătoare intereselor bisericii noastre produse de curente cunoscute.

Doamnelor și Domnișoarelor!

Am luat cu plăcere act și prin aceasta Vă și exprim lauda mea binesimțită pentru zelul ce ați dezvoltat atât ca membre ale „Reuniunii femeilor române din Arad și jur”, cât și ca membre angajate la „Societatea Doamnelor române”, la „Crucea roșie”, și la cea pentru „Ocrotirea orfanilor de războiu” — adunând ofrande benevole pentru ajutorarea orfanilor de războiu și a numeroșilor școlari avizați la ajutorul societății.

Considerând însă, că nu s'a aflat pământean ori genunche de om, care cu toată râvna și înțelegerea sa să fie deslegat vreo problemă atât de perfect, că generațiunea viitoare să nu simtă trebuința de-a o completa ori schimba; considerând, că activitatea Domniilor Voastre atinsă mai sus se reduce numai la hrana, îmbrăcăminte și adăpostirea ființei fizice a celor ajutorați, — cred că nu voi atinge susceptibilitatea nici uneia dintre Domniile Voastre iubite fiice sufletești, dacă oste-

neala desfășurată în direcția expusă o aseamăn cu râvna Martei din evanghelie, care la intrarea Mântuitorului Hristos în casa fratelui ei Lazar se plângea, că Maria, sora ei nu-i ajută la pregătirea bucatelor de ospățare a marelui oaspe, și de aceea cred totodată, că nu voi provoca susceptibilitatea Domniilor Voastre agrăindu-vă cu cuvintele de răspuns a Mântuitorului nostru Isus Hristos la plânsoarea de sus: „**Marto, Marto te grijești și spre multe te silești, ci un lucru trebuiește**” iar Maria partea cea mai bună și-a ales. (Luca cap. 10 v. 41—42).

Da, vă grăiesc cu aceste cuvinte, pentru că un lucru ne trebuiește și nouă și încă un lucru mare și anume: îngrijirea pe toate cărările și cu toate mijloacele de premenirea vieții creștinești la toate părțile societății noastre; de restabilirea echilibrului sufletului omenesc conturbat de curente și ispitele cunoscute, avem deci să îngrijim de curățirea cerului vieții noastre de norii grei, produși de aceste curente, cari între altele ne micșorează și bucuria zilelor noastre de mari prefaceri, că biserica noastră a ajuns biserică de stat în România întregită.

Când însă ne cugetăm, precum trebuie să ne cugetăm la acțiunea ce ni se impune întru paralizarea relelor pomenite, trebuie să ne mai dăm seamă și de adevărul, că apărarea și promovarea intereselor bisericii noastre trebuie să ne fie problema de căpetenie și atunci, când cerul vieții noastre creștinești ar fi curățit pe vecie de orice curente și ispite din afară, și această datorință ni-o impune însuș duhul vremii, de după care noi avem să purtăm luptă nu numai contra curentelor și ispitelor din afară, ci și contra celor din internul omului, contra cărora lupta este mai grea, decât contra celor din afară.

Greutatea acestei lupte o provoacă însă împrejurarea cunoscută, că, pe când lupta contra curentelor și ispitelor din afară se poartă cu aceleași arme din ambele părți, pe atunci ispita din lăuntru este de natura unor anumite boale pomu-

nite în sf. evanghelie, și precum acestea nu se pot vindeca decât cu postul și cu rugăciunea, inima omului turburată de ispita sa proprie încă nu se poate liniști și aduce la rezon decât cu ajutorul moralei creștine întemeiate pe învățătura sf. evanghelii, învățătura, care trebuie vestită cu cuvântul și întărită cu fapta și exemplul tuturor celor cu cădere la vr'o conducere.

Doamnelor și Domnilor!

Stând acum în fața moravurilor rele ridicate la suprafață în zilele noastre, privind atâtea datini și dansuri străine și indecente introduse în societatea noastră română; dându-ne seamă, că petrecerile nocturne se aranjează chiar în ajunul unor anumite sărbători, iar în ziua praznicului, aranjatorii pretinși sfinți ai vieții publice lipsesc cu desăvârșire dela biserică împreună cu soții lor de petrecere, — cine n'ar constata slăbirea sentimentului religios și național și cine n'ar înțelege cuvintele fericitului întru pomenire Andreiu Mureșanu, care sub impresia celor petrecute sub ochii săi la anul 1848, dă expresiune durerii sale cu cuvintele și astăzi de actualitate:

„La noi e putred mărul
Nu-i mod de curățire,
Și tot ce se sperează
Sunt sămburii din el“.

De aceea, acum, când ori socotim timpul dela 1 Septembrie 1920 începutul anului bisericesc ori dela 1 Ianuarie a. c. începutul anului solar, noi faptice am intrat într'un an nou de activitate, vă întimpin cu cuvintele: „An nou, viața nouă“.

Când vă întimpin astfel, vă pun în vedere trebuința de a vă lărgi cercul de activitate prin organizarea într'o societate ort. națională a femeilor române ca filială a Societății cu asemenea titlu din București, care organizare nu numai nu împedecă activitatea Dvoastră în societățile la cari v'ați angajat de mai înainte, din contra vi se dă teren de a vă ocupa mai intensiv chiar și de combaterea luxului introdus și aici pe toată linia, urmările căruia un ziar ce apare într'un oraș dela poalele Carpaților le descrie astfel: „Căsătoriile între tineri români și fete străine se înmulțesc zi de zi: Acestea au înțeles și păstrează decența în îmbrăcăminte și purtare și desigur și decența în viață“.

Urmările acestea, cari reduc numărul credincioșilor bisericești, și nu fac cinste neamului nostru românesc.

Dar în noua organizație puteți să vă ocupați mai intensiv și de însăși soarta generațiunii ce acum își croiește viitorul, și ca atare are lipsă nu numai de instrucție, ci și de educație religioasă morală, și are lipsă de acestea, cu atât mai vărtos, cu cât experiența de toate zilele ne arată, că binele și fericirea neamurilor ca și a indivizilor singuratici nu atarnă numai dela deșteptarea minții, ci în deosebi dela cultura și nobilitarea inimei.

Recomandându-vă organizarea amințită cu toată căldura inimei mele, declar ședința adunării noastre convocate pe ziua de astăzi, de deschisă.

Dela Asociația clerului.

Indrumări pentru conferințele preoțești.

Iubiți frați în Hristos!

Congresul nostru din Martie 1919 a fixat, pe seama preoțimii noastre, programul și cadrele unei activități rodnice între noile împrejurări de viață, în care am intrat de odată cu înfăptuirea visului de veacuri al neamului nostru.

Prin superioara concepție de viață de care a dat dovadă preoțimea cu acel prilej, s'a arătat limpede calea de urmat ca să rămânem și în viitor, ceea ce am fost în trecut, cel mai de seamă factor în viața neamului nostru. Rămânea să traducem în fapte ideile frumoase, să coborâm în realitatea vieții problemele mari de cari ne-am ocupat, să prefacem în acțiune rodnică însuflețirea ce ne stăpânea atunci.

Mărturisim că suntem departe de-a fi dus la îndeplinire tot ce plănuisem atunci.

Chemat prin darul lui Dumnezeu și prin voința obștei, fostul secretar general al Asociației, în fruntea mitropoliei noastre, unde îl aștepta greaua sarcină a orânduirii și cărmuirii bisericești, am fost lipsiți de îndrumătorul nemijlocit al Asociației noastre. Comitetul central, alcătuit din membri reslățiți până la cele mai mari depărtări și ținuți locului de oficiul lor, nu s'a putut întâlni mai des în ședință plenară, ca să-și spună mereu cuvântul în chestiunile dela ordinea zilei și să îndrume viața Asociației.

Cu toate acestea putem spune cu bucurie, că organizația noastră începută la Sibiu, a fost complectată prin frumoase adunări preoțești în eparhia Aradului, în cea a Caransebeșului și a Orășii-mari. Pe temeiul statutelor, deși nu pretutindenea, totuși în cele mai multe părți preoțimea noastră s'a organizat în despărțăminte și în cercuri religioase, începând munca sa atât de necesară în vremile de frământare pe cari le trăim. Laudă și recunoștință se cuvine tuturor aceluia cari prin râvnă lor au căutat să se facă folositori vieții obștești.

Totuși vremea este să nu lipsească nici unul dela datorie. De aceea venim să dăm indemn celor ce au plecat la lucru, ca să urmeze înainte cu stăruință și însuflețire, iar celor ce au stat în așteptare, ca să prindă firul de acolo de unde l-a lăsat congresul.

1. Conferința pastorală de toamnă s'a ținut abia în câteva despărțăminte. Președinții despărțămintelor sunt rugați cu stăruință să ia toate măsurile, în înțelegere cu comitetul despărțămintelor, pentru alcătuirea programului conferinței conform §-lui 7 din regulamentul pentru organizarea despărțămintelor. Intre problemele religioase de discutat, recomandăm a se lua în program: „Raportul sufletesc al preotului cu Mântuitorul“ — veșnicul izvor de apă vie din care adăpându-se preotul, își înviorează sufletul și-și întărește puterile ca să fie ceea ce trebuie să fie: continuatorul operei de mântuire printre oameni.

Procesul verbal al conferinței, împreună cu lucrările prezentate în scris, se vor înainta comitetului secțiunii, care, la rândul său, le va trimite comitetului central.

Întrucât undeva despărțământul nu s'ar fi constituit până la această dată, părinții protopopi cari vor convoca conferința, vor pune la ordinea zilei ca punctul prim din program: constituirea despărțământului și împărțirea lui pe cercuri religioase.

2. O importantă problemă luată în programul nostru de muncă, este înființarea *caselor culturale* pentru luminarea sâtenilor noștri și pentru îndrumarea vieții lor sub conducerea preotului. Aceste instituții le considerăm drept unul din cele mai potrivite mijloace pentru organizarea vieții satelor noastre în aceste vremuri; când se încrucișază atâtea curenți ostile vieții religioase-morale și consolidării statului nostru. În acelaș timp aceste instituții cari pot fi inițiate fără mari greutate și cu mare folos în serile lungi de iarnă, vor avea darul să restatornicească și întărească raportul de încredere și alipire a credincioșilor cătră părintele lor sufletec. Statute tip pentru casele culturale se găsesc în Analele primului congres preoțesc al nostru și în broșură separată. Pe seama caselor culturale se vor putea obține, cu ocazia reformei agrare, *locuri virane*, acolo unde există. Sfătuim pe membrii Asociației noastre să stăruiască pentru câștigarea lor.

3. O altă problemă care trebuie să ne preocupe, e *școala de Duminecă*, chemată să continue educația religioasă morală a tineretului ieșit din școala poporală în etatea când are mai mare lipsă de o bună îndrumare și conducere.

4. În legătură cu organizația casei culturale se va putea alcătui mai bine *sfatul păcii*, compus din oamenii cei mai drepti și mai vrednici, cu menirea de-a aplana certele și neînțelegerile de tot felul cari tulbură patriarhala armonie a satelor noastre.

5. O chestiune care până acum n'a format obiect de preocupare directă în cadrele Asociației noastre, dar care intră în programul nostru de muncă, este situația școlii confesionale, căreia îi lipsește puterea didactică. Autoritățile noastre bisericești au luat dispoziții ca acolo unde nu este învățător, să-l înlocuiască preotul ținând școală cu copiii. Pentru această operă *statul a pus preoților noștri în vedere cuvenitul salariu al învățătorilor*. Conferința preoțească va discuta și chestiunea aceasta și va face apel la simțământul de datorie a preoților noștri, obligându-i prin autoritatea sa morală pe toți aceia cari au școli fără învățători, să nu întârzie a se pune în serviciul cauzei școlare.

6. Casierul Asociației în vreme apropiată va trimite prin președinții despărțămintelor chitanțe despre taxele de membru plătite până acum. Președinții despărțămintelor sunt rugați să stăruiască pentru ca toți preoții despărțămintelor să se facă membri ai Asociației și să încaseze taxele conform statutelor.

7. Pe seama membrilor Asociației am asigurat un număr de câteva sute de exemplare din ediția Sfintei Scripturi.

publicată cu litere latine de Sf. Sinod, cari se vor distribui.

Mărginindu-ne deocamdată la aceste îndemnuri, ținem să rugăm pe toți membrii clerului nostru, să se pătrundă de spiritul solidarității și, în nedumeriri ori nemulțămiri, să se adreseze mai întâi biroului central al Asociației noastre, până a nu răsbate în public într'un fel care nu poate spori prestigiul și demnitatea tagmei noastre. Arhieriei noastre n'au pierdut nici o ocazie ca să fie ascultate justele noastre cereri. Ei se interesează și de organizația noastră și așteaptă roadele ei. Căci mai presus de toate trebuie să avem înaintea ochilor munca însuflețită și devotată până la uitare de sine. apostolia sfântă în slujba căreia ne găsim. Între împrejurările de astăzi numai prin activitate conștientă și prin demnitatea vieții ne putem afirma ca factor hotărâtor în viața publică și vom putea storce considerarea pe care o merităm.

Întâi la muncă, și răsplata va fi multumitoare!

Sibiu, 24 Noemvrie. v. 1920.

Cu frățescă dragoste:

Tr. Scorobet, *Dr. Vasile Saftu,*
p. secretar general. preș. Asociației clerului.

INFORMAȚIUNI.

Pentru săraci. Majestatea Sa Regele nostru **Ferdinand**, a trimis I. P. S. Sale părintelui mitropolit **Nicolae**, la sf. sărbători ale Nașterii Domnului, suma de 15 mii lei spre a se distribui între săracii din mitropolie.

Dispozițiuni pentru timpul postului. Ministerul Cultelor și al Instrucțiunilor publice a dispus, ca în primele trei zile ale postului mare, adică Luni, Marți și Miercuri din săptămâna a șasea înainte de Paști, tot astfel în săptămâna mare, adică dela Florii până la ziua Învierii, și în fine la ziua ajunului Paștilor, să nu se țină nici un fel de reprezentații, să nu se permită să cânte muzica în localurile publice, și în ajunul Paștilor toate localurile publice vor trebui să fie închise. Aceste termene se înțeleg după calendarul Iulian.

Concert pentru înfrumțarea bisericii din cetate. Societatea Crucea Roșie română, filiala Arad, a luat laudabila inițiativă de transforma a internul bisericii din cetate, conform prescrișelor canonice ale bisericii ortodoxe. Pentru a aduna fondurile necesare spre acest scop a aranjat Duminecă, în 30 Ianuarie n., un Concert în palatul cultural din localitate, cu următorul program:

1. Psalm cor mixt de Muzicescu executat de corul dlui Lipovan. 2. Solo de vioară, de căpit. Baziliu: a) Vision, Fr. Drdla, b) Serenade, Fr. Drdla, c) Perpetuum mobile, Fr. Ries cu acumpianare de pian de Dșoara Eleonora Luca. 3. Solo bariton, Prolog din Pagliacci, exec. De Metrio. 4. Preste deal, quartet de Vidu exec. de corul dlui Lipovan. 5. Solo de vioară, exec. de căpit. Baziliu: a) Liebesfreude, Fritz Kreisler, b) Polonaise de concert, Wieniavsky, c) Serenade De Tosselin cu acumpianament de pian. 6. Marșul regal de Muzicescu, exec. de corul dlui profesor Lipovan. 7. Solo bariton, Cavatina din „Barblierul de Sevilla”, executat De Metrio. 8. Solo bariton, cântece românești de barit. De Metrio.

Mulțămită publică. Direcțiunea institutului de credit și economii „Victoria” din Arad, a binevoit a dărui pentru ajutoarea elevilor săraci dela institutul teologic și școala normală ort. română din localitate, suma de 2000 Lei. Corpul profesoral și întreaga tinerimea o roagă să primească adânc simțitele sale mulțămiri.

Dr. Teodor Botiș, director.

Lipsa de preoți. Inspectorul general al cultelor a înaintat ministerului de culte un referat cu privire la situația critică a parohiilor românești de ambele confesiuni din Ardeal, cari rămân fără conducători din cauza trecerii preoților în alte slujbe administrative. Ministerul cultelor a intervenit pe lângă toate departamentele în sensul de a nu se mai primi în slujbe preoți, candidați la preoție și clerici, fără avizul autorităților superioare bisericești. Aceasta pentru motivul că interesele superioare de stat cer ca satele din Ardeal să nu rămână fără conducători morali în aceste vremuri de prefaceri sociale.

Pedagogie originală. Călugărițele din claustrul Ursulinelor din Sibiu au o metodă particulară de educație. Dintre mijloacele de a îndemna copilețele să învețe bine, ele chiamă în ajutor pe înger și draci, pe sf. Nicolae. Îngerul aduce copilelor iconițe, sf. Nicolae alte daruri. Dracul cu ale lui. Duminecă, 5 Decemvrie, era o zi de producțiune. Fetițele erau chemate, pe rând, din sala de învățământ în coridorul localului, unde erau surprinse, după capacitatea lor, cu una, ori alta, din figurile pomenite. Fetița armeanului Bocsonczy din T.-Murăș, avu și ea soartea să fie scoasă din sală. Când leși în coridor, deodată se văzu în față cu Ucigăl crucea în persoană, negru, cu coarne și cu o limbă de foc, scoasă de un cot, făcând semn s'o îmbrățișeze... Fetița, cum l'a văzut a și căzut la pământ, fără ca să se mai deștepte. A patra zi, tatăl nemângăiat, a trebuit să închirieze un automobil cu 2400 Lei, ca să-și ducă copila acasă și s'o așeze în cripta familiară. — Oare n'ar fi bine să se controleze nițel diploma de pedagogie a acestor profesoare practice? Mai vărtos, că, după cum se spune, în urma mijloacelor pedagogice, de felul celor de sus, mai sunt și alte copilețe în infirmeriile claustrului. *D. Tr.*

Conflict între guvernul bulgar și sf. Sinod. Consiliul de miniștri a hotărât să autorizeze parchetul militar din Sofia ca să deschidă acțiune publică contra membrilor sf. Sinod al bisericii bulgare, pe motiv că au interzis preoților, — printr'o circulară adresată tuturor eparhiilor din țară — să participe la soborul bisericesc convocat de guvern, pentru a modifica actuala constituție a bisericii.

Hotărârea guvernului de a trimite în judecata tribunalului militar pe mitropoliții, episcopii și arhieriei bulgari a produs mare impresie în toată țara.

Luând cunoștință de această hotărâre, membrii sf. Sinod au decis să adreseze un manifest către poporul bulgar, arătând că actualul guvern, caută să subordoneze biserica intereselor electorale și de partid. Înălții prelați bulgari continuă să-și mențină părerea că convocarea făcută de guvern pentru adunarea soborului bisericesc e anticanonică și încalcă drepturile sf. Sinod. singurul în drept a convoca astfel de adunări.

Prea multe petreceri. Cetim în „România Nouă”: Ne închipuim ușor la ce convingeri poate ajunge un străin care ne vizitează. El știe că leul nostru are la Paris o valoare de 20 de centime; el știe că suntem o țară săracă eșită dintr'un războiu ruinător, și totuș din prima zi a petrecerii lui la noi, ar vedea cum se înțelege

în România, sărăcită de o ocupație dușmană, viața cu toate deliciale ei.

Dancingurile în care într'o frățescă asociație profesionistă foxtrotează până în faptul dimineții cu femei de bună condiție socială și cu domnișoare; balurile mascate cari se țin lanț; chefuri la cabarete în care miile sboară fără milă; tot acest spectacol de desfrâu și de orgie: de risipă nebună l-ar face pe acest străin să facă triste reflexiuni asupra caracterului nostru.

Și acest străin ar fi greșit: Poporul nostru nu poate fi solidarizat cu aceste viții ale unor așa zise clase suprapuse, cari dau exemplul tuturor vițiilor.

Trebuie astfel o întreagă operă de purificare morală pentruca să se stabilească clar ce enormă deosebire este între curățenia morală a poporului român, și cei câțiva noui îmbogățiți vinovați de a fi izvorul tuturor destrăbălărilor sociale.

Aviz!

A apărut: **Calendarul Diecezan din Arad pe anul 1921.** Conține: Cronologia. Sărbători și alte zile schimbăcioase. Posturile. Deslegări de post. Parastase oficioase. Sărbători naționale. Zile de repaos la judecătoria. Regentul anului. Anotimpurile, partea calendaristică. Întunecimile a. 1921. Taxele de postă, telegraf și telefon. Consemnarea târgurilor din Crișana, Transilvania, Bănat și vechiul regat. Timpul vânatului și o parte literară instructivă, împodobită cu mai multe clișee.

Prețul unui exemplar 5 Lei + 1 Leu 35 bani pentru factură recomandat. Revânzătorii beneficiază rabat. Se poate comanda contra bani gata în librăria diecezană din Arad.

PARTEA OFICIALĂ.

Concurse.

Nr. 260—1920.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Ursad**, cu filiile **P. Hodișel** 1/4, și **P. Pocluse** de clasa III, să publică concurs cu termen de alegere de 30 de zile, dela prima publicare.

Beneficiul constă din:

1. Pământ parohial arătoriu de 17 jughere, cadastrale.
2. Competința de pășunat.
3. Birul dela 80 Nre case din Ursad, câte 30 litre, ear dela 26 case din Hodișel, și 28 din Pocluse, câte 15 litre cucuruz sfărmat.
4. Stolele îndătinate.
5. Întregirea dotățiunei din vistieria statului

Până la zidirea casei parohiale, de locuință se va îngriji comuna bisericească.

Preotul va avea a propune religiunea în școală și a plăti dările după pământul parohial. Reflectanții au să-și înainteze recursurile adresate comitetului parohial, la subscrisul în Giriș F. par. Tinca, având a se prezenta la sf. biserică de acolo, pentru a cânta ori celebra și predica.

Din încredințarea comitetului parohial:

Petru Sârba, protopop.

261—1920.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante Petid, de clasa II. se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare.

Dotățiunea constă din:

1. Pământ arător de 10 cubule.
2. Competința de pășunat.
3. Birul dela 180 case câte 30 litre, jumătate grâu, jumătate cucuruz.
4. Stolele îndătinate.
5. Întregirea dotațiunei dela stat.
6. Casă parohială cu intravilan și grajd.

Alesul va trebui să propună religiunea în școale și să solvească contribuția pământului parohial.

Recurenții suplicele lor adresate comitetului parohial din Petid, să le înainteze la subscrisul în Giriș F. per Tinca, având până la alegere a se prezenta la sf. biserică pentru a cânta, sau celebra și predica.

Pentru comitetul parohial:

Petru Sârbu, protopop.

—□— 1—3

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor eparhial din Oradea-Mare Nr. 1306 B. 1920, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile, pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III-a Botean protopresbiteratul Peșteșului, pe lângă următoarele emolumente:

1. Casă parohială cu 2 chilii, culină, cămară și supraedificatele recerute.
2. Pământ parohial 12 jughere catastrale și 1 jugher intravilan.
3. Întregirea dela stat, după cvalificația alesului.
4. Birul preotesc dela 90 Nre de case, în parte grâu, în parte cucuruz sfârmat.
5. Stolele îndătinate.

Doritorii de-a ocupa această parohie să-și înainteze cererile de concurs, adresate comitetului parohial din Botean, Prea On. oficiu protopopesc din Tileagd, având dânsii a-se prezenta su știrea protopopului tractual poporului din Botean, în cutareva Duminecă ori sârbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie.

Ioan Molnar m. p., președinte comitetului parohial. Gh. Petruca m. p., notar comitetului parohial.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protopresbiter ort. român.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea stațiunii de învățator-cantor la școala primară conf. ort. rom., cu clasele inferioare din comuna Covâșinț, prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”, pe lângă următoarele emolumente:

1. 17 jughere catastrale pământ extravilan arător.
2. În numerar 435 Lei.
3. Relut de cvartir 500 Lei și $\frac{1}{2}$ din intravilanul școalei.
4. 6 stângini lemne, din care se va încălzi și sala de învățământ.
5. Curatorat 200 Lei.
6. Vâruiul salei de învățământ 100 Lei.
7. Scripturistica 20 Lei.
8. Conferințe 50 Lei.
9. Eventuala întregire dela Stat, carea comuna bisericească nu o garantează.

Alegândul învățator este obligat a plăti din al său, toate dărurile după beneficiu, a prevedea o strană în sfânta biserică, a conduce și supraveghia în sfânta biserică elevii în toate Dumini-cile și sârbătorile.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și înainta recursile, ajustate cu documentele prescise și adresate comitetului parohial ort. rom. din Covâșinț, Preaonoratului Oficiu protopopesc din Șiria și a-se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sfânta biserică din Covâșinț, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Dat în ședința comitetului parohial ort. rom. din Covâșinț, ținută la 2/15 Ianuarie 1921.

Mitru Luca m. p., președintele comitetului parohial. Pavel Dârlea m. p., notarul comitetului parohial.

În conțelegere cu: *Mihail Lucuța* m. p., protopop, inspector școlar conf.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățatoare, la școala confesională ortodoxă română din comuna Santu-Andrei, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala”, pe lângă următoarele condițiuni. Emolumente:

1. Salar fix anual: 150 (unasutăcincizeci) Lei din cassa culturală, plătit lunar înainte.
2. Cortel liber, constător din 2 chilii, culină, cămară, grajd și grădină de legume în extenziune de $\frac{1}{4}$ jughâr.
3. Pausal pentru scripturistica 20 Lei, pentru participare la conferința învățătorească 20 Lei.
4. Ajutor se va cere dela stat.

Obligamente: Ateasa va fi obligată a prevedea instrucția prescisa în școala de toate zilele și în cea de repetiție, a instrua elevii și în răspunsurile liturgice și a le cânta cu ei în sf. biserică, unde va susține între școlari disciplina necesară solemnității serviciului divin.

Recursele ajustate se vor înainta oficiului protopresbiterat ortodox român din Timișoara.

Pavel Jurma paroh, președinte. *Antonie Simianțiu*, notar.

În conțelegere cu: *Ioan Oprea*, protopresbiterul Timișorilor.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățatoare dela școala confesională ort. rom. din Izvin, protopresbiteratul Timișorilor, în temeiul autorizației primite dela Ven. Cosistor, se escrie concurs din oficiu, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala” pe lângă următoarele emolumente:

1. Locuință în edificiul școalei cu 2 odăi, bucatărie și cămară, ori banii de cortel legali.
2. Salar dela comuna bisericească 700 Lei.
3. Grădină școlară.
4. Pentru conferință 20 Lei.
5. Pentru scripturistica 20 Lei.
6. Întregirea dela Stat carea a fost pusă în curgere și până acum.

Pentru curățirea și încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească, curățirea locuinței însă va cădea în sarcina aleasei.

Reflectantele de acest post sunt poftite a-și înainta recursile ajustate cu documentele prescise în Regulamentul pentru org. inv. și adresate comitetului parohial din Izvin, la prea On. oficiu protopresbiteratul gr. ort. român al Timișorilor, totodată sunt poftite a-se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din loc, spre a face cunoștință cu poporul.

Timișoara, la 10 Ianuarie n. 1921.

Ioan Oprea, protopop.

—□— 2—3

Nr. 52—920.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa III-a, Feniș cu filia Valeamare, din protopresbiteratul Hălmeagului, să publică nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare acestuia în foaia oficioasă „Biserica și Școala” pe lângă următoarele emolumente:

1. Dela matră Feniș: a) Stolele legale, b) Uzufuctul alor 14 jughere, 800 stângeni p pământ parohial, mare parte arător și puțin fânaț; de după care dările publice va avea să le solvească alesul preot; c) Birul parohial dela 87 Nri de casă, câte 30 litre cucuruz sfârmat.
2. Dela filia Valeamare: Stolele legale și birul parohial ca la matră dela 30 Nri de casă.
- d) Eventualul ajutor dela stat la întregirea dotației conform cvalificației preotului, pentru care însă parohia nu poate lua răspundere materială. Pentru locuință parohia va închiria o casă acomodată până la alte dispoziții.

Să observă că fiind stațiunea învățătoriale din matră vacantă eventual, alesul poate fi și învățator provizor; în care caz parohia afară de lemne îi va da da 300 Lei și locuință învățătorească.

Doritorii de a ocupa parohia vacantă, sunt poftiți, ca recursile lor ajustate cu toate documentele prescise și adresate comitetului parohial a respectivei parohiei, să le înainteze în termenul de sus Oficiului protopresbiterat gr. ort. român al Hălmeagului și apoi sub durata concursului ca știrea prealabilă a protopresbiterului concernent să se prezenteze în sf. biserică a respectivei

parohii, spre a servi sf. liturgie respective spre a ținea cuvântare, făcându-se astfel poporul cunoscut.

În conțelegere cu *comitetul parohial*. *Georgiu Costina* preot, președinte comitetului parohial. *Romul Petrișor*, notar comitetului parohial. În conțelegere cu *Cornel Lazar*, protopresbiter.

—□— 3—3

În conformitate cu ordin. Ven. Consistor din Oradea-mare Nr. 902. B. 1 20 să publică concurs pentru deplinirea parohiei noastre din comuna Feneriș, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala.”

Beneficiile sunt:

1. Un intravilan parohial și folosința cimiterilor.
2. Pământ arător 8 jughere catastrale 912□ a cărui venit curat, anual s'a prețuit în 51 Lei.
3. Dela fiecare casă 1 brâsle cucuruz sfârmat.
4. Stolele legale.
5. Întregirea dotației dela stat.

Fiindcă casa parohială să folosește ca capelă de biserică, până la edificarea bisericii, alesul preot să-va îngriji singur pentru locuință.

Parohia e de clasa III-a.

Reflectanții i-și vor înainta recursile în termenul legal P. O. D. Petru E. Papp, protopop tractual în Beiuș, și vor trebui să se acomodeze § 33 din Regulamentul pentru parohii.

Feneriș, din ședința comitetului parohial, ținută în 6/19 Septemvrie 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Petru E. Papp*, protopop ort. român.

—□— 3—3

Duplicate.

Nicolae Sirca, născut la 10 Februarie 1875 în comuna Măgulicea, județul Arad, pierzându-și în timpul revoluției testimoniul din cursul al doilea preparandial, eliberat la 16/29 Iunie 1894, sub Nr. 30 P. M. — 1893/4, i-s'a extradat duplicat, cu datul de 14/27 Ianuarie 1921, Nr. 267 P. — 1920/21, prin ce originalul se anulează.

— *Nicolae Sirca*, născut la 10 Februarie 1875 în comuna Măgulicea, județul Arad, pierzându-și absolutul teologic, eliberat la 13/26 Iunie 1908, Nr. 1, T. M. — 1907/8, i-s'a extradat cu datul de 14/27 Ianuarie 1921, Nr. 96 T. 1920/21 duplicat, prin ce originalul se declară de anulat.

Diracțiunea Inst. teol. și a școlii normale ort. rom. diecezane din Arad.

Aviz.

Prin aceasta aducem la cunoștința on. public, că

Croitoria Diecezană

(Strada Eminescu Nr. 35) și-a relnceput activitatea.

Primește

pentru renovare, transformare, întoarcere: haine civile și îmbrăcăminte preoțești. Confeționează: haine civile, ornate bisericești, prapori, steaguri, epitafe, perdele, mâsaie etc. etc. :: :: prompt și pe lângă prețuri convenabile.

Cu stimă:

Librăria Diecezană, Arad.

Cenzurat: *Alexandru T. Stamatiad*.

Redactor responsabil: *Dr. Teodor Botiș*, profesor.

Tiparul și editura tipografiei diecezane greco-orientale române din Arad.